

Federatienieuws

VOORZITTERSCOLUMN

Bevlogenheid

Een paar maanden geleden liep ik mijn coschap op de verloskunde-afdeling. Tegen het einde van mijn avonddienst werden de verloskundige en ik bij een jonge vrouw van 23 jaar geroepen, die even daarvoor was bevallen van een kerngezond jongetje. Het verschil met hoe ik haar drie kwartier eerder zag, kon haast niet groter zijn. Zij was bleek, zweterig en keek verward uit haar ogen. Kort daarop werd zij vanwege een fluxus naar het ok-complex gebracht, waar een team klaarstond om haar op te vangen. Al snel kwamen ook een tweede gynaecoloog en een interventieradioloog in huis. Door het kordate optreden van het gehele team kon de jonge moeder worden gestabiliseerd en haar baarmoeder worden gespaard. Op zo'n moment laat de gezondheidszorg zich van zijn beste kant zien: teamwork, expertise, geavanceerde technologie, maar bovenal bevlogenheid!

Dit zijn de momenten die je voor ogen hebt als je begint aan de geneeskundestudie. Voor mij wat korter geleden dan voor de meeste lezers. Maar die bevlogenheid vind je natuurlijk niet alleen terug in dramatische voorvallen als deze. Ik zie het dagelijks om mij heen. In de spreekkamer voert een arts een motiverend gesprek met een patiënt met diabetes. Tijdens de overdracht vindt een enerverende discussie plaats over de implicaties van een recente studie. En tussen de bedrijven door maakt de stagebegeleider tijd voor een inspirerend onderwijsmoment.

Toch blijkt uit onderzoek dat De Geneeskundestudent hield onder 2739 studenten dat een groep studenten de bevlogenheid waarmee zij de opleiding begonnen, gedurende de jaren kwijtraakt. Van alle ondervraagde coassistenten blijkt één op de zes te voldoen aan de criteria van burn-out. Ik denk dat deze uitkomst rechtvaardigt stil te staan bij de factoren die hieraan bijdragen. Wellicht dat dit ons ook iets leert over het behouden van het werkplezier verderop in de medische carrière. Een veelgehoorde misvatting is dat burn-out een direct gevolg is van hoge werkdruk. Hoewel dat zeker kan meespelen, blijkt ook uit ons onderzoek dat emotionele belasting, werk-privé-interferentie en gebrek aan autonomie de drijvende factoren achter een burn-out zijn.

En laat 'gebrek aan autonomie' nu een thema zijn dat binnen de medische beroepsgroep al langer speelt en mede heeft geleid tot toenemende aandacht voor leiderschapsontwikkeling van artsen. Met het motto '*doctors in the lead*' wordt het belang benadrukt van onze leiderschapsrol op alle niveaus binnen de gezondheidszorg. Maar kunnen we van iemand verlangen leiderschap te tonen op organisatieniveau als hij geen mogelijkheid heeft om leiderschap te ontwikkelen op persoonlijk vlak? Laten wij samen in kaart brengen wat ons in de zorg gedreven maakt en welke zaken dat juist in de weg staat. Heeft u nog dezelfde bevlogenheid in uw werk als waarmee u uw carrière begon? Wat uw antwoord ook is, ik nodig u van harte uit om de discussie aan te gaan.

EDWIN DUIJZER

Laten wij
samen in
kaart brengen
wat ons in
de zorg
gedreven
maakt!

Edwin Duijzer
voorzitter
De Geneeskundestudent

Leidraad brengt meer eenheid in oordeel en verslag SCEN-artsen

Met een nieuwe leidraad ondersteunt de KNMG SCEN-artsen om te komen tot een meer eenduidige oordeelsvorming en verslaglegging bij consultaties in het kader van euthanasie.

Deze wettelijk verplichte consultaties voeren zij uit op verzoek van behandelend artsen die op een euthanasieverzoek van een patiënt willen ingaan. De leidraad voor een verslag van de SCEN-arts is een elektronisch formulier. Het leidt de SCEN-arts langs alle relevante vragen in het kader van de consultatie bij euthanasie, maar de SCEN-arts kan zelf bepalen hoe uitgebreid deze worden beantwoord. De KNMG ondersteunt met deze leidraad de SCEN-artsen in het streven naar uniforme oordeelsvorming en verslaglegging. De beoordeling vormt een zwaarwegend advies voor de behandelend arts, weergegeven in het verslag. De leidraad kan hierbij behulpzaam zijn, evenals de KNMG-richtlijn 'Goede steun en consultatie bij euthanasie voor SCEN-artsen'. De KNMG streeft zo samen met de SCEN-artsen naar meer zekerheid voor consultvragend artsen en patiënten, SCEN-artsen onderling en de Regionale Toetsingscommissies Euthanasie.

Complexe afweging

Tijdens het KNMG-symposium 'De puzzel van de SCEN-arts – De complexiteit van euthanasieverzoeken' op donderdag 23 april presenteerde de voorzitter van artsenfederatie KNMG, Rutger Jan van der Gaag, de nieuwe leidraad. Deze komt op een goed moment. Zo heeft een aantal klachten bij de klachtencommissie SCEN betrekking op oordeel en verslag (zie de analyse die de

klachtencommissie maakte) en komt uit een recent onderzoek onder Drentse huisartsen naar voren dat de wijze van oordeelsvorming soms weinig uniformiteit vertoont. Van der Gaag: 'De afweging of een euthanasieverzoek voldoet aan de wettelijke criteria is vaak complex. Niet alleen verloopt een laatste levensfase vaak grillig, ook elke patiënt en diens omgeving verschilt wat steeds opnieuw een individuele afweging vergt. We willen dus zeker niet deze oordeelsvorming bij een euthanasieconsultatie in een mal gieten, want dat zou de werkelijkheid geen recht doen. Maar hieraan moet wel steeds dezelfde uitgangspunten ten grondslag liggen. Deze uitgangspunten moeten voor elke SCEN-arts gelijk zijn en worden gewogen. De leidraad helpt hierbij.'

Oordeel SCEN-arts

Ook het gepubliceerde onderzoek 'Wie zijn SCEN-artsen?' van VUmc en EMGO+ laat het belang van uniformiteit in de oordeelsvorming zien. Zo bleek dat enkele SCEN-artsen ooit hebben geoordeeld dat aan de zorgvuldigheidseisen was voldaan bij een patiënt vanwege lijden door voltooid leven zonder medische grondslag. Van der Gaag: 'Dit is opvallend, omdat dit buiten het kader van de euthanasiewet valt. Mogelijk is er sprake van een misinterpretatie van het begrip medische grondslag. Hoe dan ook, artsen en zeker SCEN-artsen moeten weten dat lijden zonder enige medische grondslag buiten het domein van de geneeskunde valt. Daarmee valt dit buiten het deskundigheidsgebied van de arts. Zo hebben we dat ook verwoord in het KNMG-standpunt De rol van de arts bij het zelfgekozen levenseinde.'

Nieuw: code of practice toetsingscommissies

Tot slot bood de toetsingscommissie euthanasie op het symposium voor SCEN-artsen de KNMG het eerste exemplaar van hun nieuwe code of practice aan. Aanleiding voor deze code vormde de aanbeveling in het evaluatierapport over de euthanasiewet om een code of practice voor de toetsingscommissies op te stellen. De KNMG steunde deze aanbeveling van harte. Een dergelijke code kan voor artsen nog duidelijker maken wat zij mogen verwachten in het kader van de toetsing. En het kan voor de commissies zelf een instrument zijn om de eenheid in oordeelsvorming te bewaken en te verbeteren. De KNMG verwacht dat de code hierin voorziet. *knmg*

Meer informatie vindt u op de website van de KNMG. Scan daarvoor de QR-code of ga naar knmg.nl/scen (onder richtlijn en downloads).

Vernieuwd:

Management voor Medici

De begeleiding van de postdoctorale leergang van de Academie, Management voor Medici, zal met ingang van september 2015 door Piet-Hein Buiting worden overgenomen. Piet-Hein is opgeleid als arts, historicus en bedrijfskundige. Hij heeft zeer veel ervaring als ziekenhuisbestuurder, toezichthouder en geeft al vele jaren onderwijs. Het programma is met zijn komst verder toegespitst op actuele ontwikkelingen. Piet-Hein over Management voor Medici:

'Het programma slaat een brug tussen de wereld van de medisch specialist en het zorgbestuur. Door de diversiteit van onderwerpen en sprekers geeft het een brede blik op hoe organisaties functioneren. En door steeds het perspectief van de medisch specialist als uitgangspunt te nemen wordt het de deelnemer mogelijk gemaakt hier naar zijn of haar eigen situatie de vertaalslag te maken om effectief mee te besturen.'

Startdatum: 7 september

Prijs: leden Federatie van Medisch Specialisten/LAD én VvAA 9750 euro (niet-leden 10.150 euro)

Duur: 40 dagdelen in 8 modules

Meer informatie en inschrijving: academiemedischspecialisten.nl.
Alle cursussen zijn geaccrediteerd door ABAN.

Artsennet stopt, discussieplatform blijft

Een jaar geleden werd de afbouw van de medische portal Artsennet aangekondigd.

Op 31 mei zal dit proces zijn voltooid.

Voor nieuws en discussie bieden KNMG en Medisch Contact volop ruimte.

April vorig jaar nam de KNMG het besluit om Artsennet als portal van medische websites af te bouwen en op 31 mei is het zover: Artsennet stopt. De digitale ontwikkelingen en een beperking van participanten maakten het minder haalbaar en noodzakelijk om medische organisaties en informatie op één plek te bundelen.

Nieuw: internet

Artsen kunnen inmiddels eenvoudig op andere manieren hun informatie verzamelen. Dat was wel anders toen de KNMG Artsennet 15 jaar geleden oprichtte en 'internet' nog een nieuw fenomeen was. In die tijd was het nog lastig om je weg te vinden op internet. De medische portal kwam tegemoet aan de behoefte van medici om op één online plek veelzijdige, onafhankelijke en vakinhoudelijke content te vinden. De site werd al gauw druk bezocht en vormde na verloop van tijd ook steeds meer een platform voor veel artsen om hun mening te geven over ontwikkelingen in de zorg.

Discussieplatform

De KNMG blijft artsen uiteraard volop voorzien van nieuws over medische ontwikkelingen en biedt artsen via de KNMG-site, het artsenpanel en Medisch Contact actief een platform om meningen te geven en discussie te voeren. Veel bloggers die op Artsennet actief waren, vindt u inmiddels op de website van Medisch Contact. Wilt u op de hoogte blijven van het medisch nieuws, abonneert u zich dan bijvoorbeeld op de dagelijkse nieuwsbrief van Medisch Contact en de tweewekelijkse nieuwsbrief van artsenfederatie KNMG via knmg.nl/nieuwsbrief. *knmg*

KNMG kritisch over nieuwe openbaarmakingswet

De KNMG is kritisch over een voorstel van de regering om de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) via een nieuwe wet te verplichten automatisch allerlei gegevens, die in het kader van haar werk over personen en instellingen beschikbaar zijn, openbaar te maken. Het kan dan gaan over zaken als inspecties, aanwijzingen, boetes en rapportages. Volgens de artsenfederatie dient openbaarmaking van zulke gegevens altijd zorgvuldig te gebeuren. Ook dient rekening te worden gehouden met de belangen van alle betrokkenen. Met dit wetsvoorstel vervalt deze belangenafweging. Dat kan volgens de KNMG leiden tot een onevenredige benadeling van zorgaanbieders en zorgverleners.

De KNMG erkent dat burgers en zorgaanbieders belang kunnen hebben bij openbare informatie over toezichtshandelen in de zorg. Er worden dan ook regelmatig verzoeken ingediend om bepaalde informatie openbaar te maken. Een groot aantal verzoeken van burgers rechtvaardigt volgens de KNMG echter niet dat informatie door dit wetsvoorstel automatisch en zonder belangenafweging openbaar wordt gemaakt. Er moet altijd

rekening worden gehouden met welke betekenisvolle informatie in die behoefte kan worden voorzien.

Overigens maakt de IGZ haar rapporten en besluiten over toepassing van sancties al sinds 2008 vrijwel standaard actief openbaar. De wettelijke basis hiervoor is de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De toegevoegde waarde en het doel van deze nieuwe wetgeving is de KNMG dan ook niet duidelijk.

De KNMG heeft de Tweede Kamer door middel van een position paper geïnformeerd over het standpunt ten aanzien van het wetsvoorstel. Dit position paper vormt een reactie op een wetsvoorstel waarmee de regering de Gezondheidswet en de Wet op de jeugdzorg wil wijzigen (Kamerstuk 34111). [knmg](#)

Meer informatie vindt u op de website van de KNMG. Scan daarvoor de QR-code of zoek via [knmg.nl](#) op 'openbaarmakingswet'.

Herziening van de huidige herregistratie-eisen voor advies naar relevante partijen

In de afgelopen jaren heeft het College Geneeskundige Specialismen (CGS) zich gebogen over de vraag hoe het herregistratiesysteem zo ingericht kan worden dat beter blijkt of de arts beschikt over de competenties die nodig zijn voor een veilige, kwalitatief toereikende uitoefening van zijn specialisme of profiel. Dit proces heeft ertoe geleid dat het CGS op 8 april 2015 een ontwerp Besluit herregistratie specialisten en een ontwerp Kaderbesluit profiel-

artsen heeft vastgesteld. Beide besluiten bevatten de voorgenomen herziene eisen voor herregistratie van specialisten c.q. profielartsen. Beide ontwerpbesluiten zijn op 12 mei jl. voor advies voorgelegd aan diverse organisaties. Voor vragen kunt u terecht bij de secretaris CGS, mr. M.C.J. Rozijn. Belanghebbenden kunnen hun zienswijze over de voorgenomen wijzigingen schriftelijk kenbaar maken, binnen vier weken na publicatie van deze kennis-

geving in Medisch Contact, dat wil zeggen vóór 17 juni 2015. De schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan de secretaris CGS, mr. M.C.J. Rozijn, via cgs@fed.knmg.nl.

Medisch-historische marktdag te Nijmegen

5 juni

Op vrijdag 5 juni zal – in samenwerking met de Stichting Historia Medicinae en de Medisch-historische Club D. de Moulin – een medisch-historische marktdag worden gehouden in het Radboud Auditorium, Geert Grooteplein 15 te Nijmegen.

Op het programma voor de ochtend staan lezingen over het thema: 'Medische levens' met als sprekers Nele Beyens (winnares van de G.A. Lindeboomprijs) over Hector Treub; Hannah van den Ende over Joodse artsen in Nederland 1940 – 1945 en Rina Knoeff over 'Boerhaave revisited'. Voorts een theateroptreden over 'Qualen ende Geneesconst'. Tijdens de lunch zijn er posterpresentaties en de mogelijkheid om het Museum voor Anatomie en Pathologie en de boekenmarkt te bezoeken. Na de lunch is er een prijsuitreiking voor de beste posterpresentaties, die met korte voordrachten worden toegelicht. Uit de collectie D. de Moulin zullen videopresentaties worden vertoond en toegelicht. Vervolgens weer een theaterstuk over 'Vesalius en zijn opponent'. Als laatste zal prof. Frank Huisman het onderwerp 'Markt' onder de loep nemen, waarna de dag met een borrel zal worden afgesloten. Lunch, posterpresentaties, markt en borrel bieden alle gelegenheid om elkaar te ontmoeten en gedachten en ideeën uit te wisselen. Vanaf 9.45 uur worden de deelnemers welkom geheten met koffie en thee. Start programma om 10.30 uur; afsluiting 17.00 uur.

Het volledige programma is te zien op mgnportaal.nl onder het kopje Agenda, klikken op 5/6/2015 medisch-historische marktdag Nijmegen.

Inschrijven kan via MHMD@nvmg.nl

Kosten van deelname (inclusief koffie, thee, lunch en borrel) 45 euro per persoon, 35 euro voor leden NVMG en leden Medisch-historische Club D. de Moulin en 15 euro voor studenten, tegelijk met aanmelding over te maken op NL25INGB0006265576 t.n.v. NVMG te Utrecht o.v.v. 'Marktdag 2015'. Voor betalingen van buiten Nederland BIC INGBNL2A.

Interesse in uitspraken van rechters die relevant zijn voor artsen? Of op de hoogte blijven van relevante overheidspublicaties? De KNMG maakt wekelijks voor u een selectie. Kijk op www.knmg.nl/actueel-gezondheidsrecht voor het actuele overzicht.

knmg

Deze maand in De Dokter: Oplossingen uit de beroepsgroep

De Rotterdamse huisarts Joke Smit-Smouter maakte het zelf regelmatig mee. Een telefoontje van een familielid over een patiënt met acute psychiatrische problemen. 'Daar ga je als huisarts meteen naar toe. Als het ernstig is, bel je de acute ggz. Zij komen de patiënt beoordelen en regelen ook de nodige vervolgzorg. Maar in de praktijk liep dat ontzettend moeizaam.'

Na de derde aangetekende brief van huisarts Smit – er ging vaak iets mis in de overdracht – erkende de acute ggz dat het anders moest. Smit en een aantal andere huisartsen met klachten gingen met hen om tafel. In het meinumner van De Dokter vertellen ze hoe ze met een praktisch stroomschema de communicatieproblemen hebben opgelost, met een soepele overdracht tot gevolg.

Een ander initiatief is dat van Hans Berg, huisarts van 2350 patiënten van het Oost-Groningse Wedde. Hij zag met lede ogen aan hoe het aantal inwoners van het dorp afnam en de eenzaamheid en kwetsbaarheid van ouderen juist toenam. Tijdens een nascholing van de LHV hoorde hij hoe de bewoners van een vergelijkbaar dorp in Brabant samen de leefbaarheid verbeterden. Geïnspireerd deelde hij het idee met de medewerkers van zijn praktijk en uiteindelijk met de hele dorpsgemeenschap tijdens de jaarlijkse dorpsvergadering. De Stichting 'Wedde dat 't lukt' was al snel een feit. In De Dokter vertelt huisarts Berg hoe zorgverleners en *noabers* elkaar intussen weten te vinden en welk resultaat dat oplevert.

Het meinumner van De Dokter ligt op 21 mei bij leden van de LHV op de mat.

Ook in deze editie:

- Binnenkijken: een verticale tuin in de spreekkamer
- 'Online afspraken maken via internet moet standaard zijn'
- Kritisch gesprek met Marian Kaljouw
- Collegiaal consult vertrouwensarts bij vermoeden kindermishandeling
- Apotheekhoudende huisartsen werken volgens nieuwe beroepsnorm

Federatie KNMG

Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst
R.J. van der Gaag, voorzitter
J.W. Hingst, algemeen directeur
Mercatorlaan 1200, 3528 BL Utrecht
Postbus 20051, 3502 LB Utrecht
tel. 030 2823 800, info@fed.knmg.nl
knmg.nl

FEDERATIEPARTNERS

Federatie Medisch Specialisten
F.H.G. de Grave, algemeen voorzitter
B.J. Heesen, directeur
tel. 030 2823 650
secre@demedischspecialist.nl
demedischspecialist.nl

De Geneeskundestudent

E.J. Duijzer, voorzitter
tel. 030 28 23 827
info@degeneeskundestudent.nl
degeneeskundestudent.nl

KAMG

Koepel Artsen Maatschappij en Gezondheid
R.A.C.L. Héman, voorzitter
R. Duijzen, directeur
tel. 030 3033 662
bureau@kamg.nl, kamg.nl

LAD

Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband
C. Keijzer, voorzitter
C. van den Brekel, directeur
tel. 030 6702 702
bureau@lad.nl, lad.nl

LHV

Landelijke Huisartsen Vereniging
N.A. Kalsbeek, voorzitter
L. Hennink, algemeen directeur
tel. 030 2823 723
lhv@lhv.nl, lhv.nl

NVAB

Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde
G.B.S. Penders, voorzitter
C. van Vliet, directeur
tel. 030 2040 620
kwaliteitsbureau@nvab-online.nl
nvab-online.nl

NVVG

Nederlandse Vereniging voor Verzekeringsgeneeskunde
W.A. Faas, voorzitter
S. van der Burg-Vermeulen, directeur
tel. 030 6868 764
secretariaat@nvvg.nl, nvvg.nl

Verenso

Specialisten in ouderengeneeskunde
N.M. Nieuwenhuizen, voorzitter
F.J. Roos, directeur
tel. 030 2823 481
info@verenso.nl, verenso.nl

